

עוד בטרם דעכו הדי השערוריה שהתעוררה בעקבות פסילתו של תסריט הסרט חולות לזהים עלידי הועדה לעידוד הסרט הישראלי, וכבר החלו לבוס ניצניה של שערוריה חדשה, הקשורה אף היא בחולות לזהים. אחרי שבשבעות האחרונות פירסם רפאל נוסבאום, המפיק, התסריטאי והבמאי של חולות לזהים את עלילת הסרט, נזכרו לפתע מספר אנשים בישראל כי העלילה מוכרת להם. הם לא היו צריכים להרחיק ב' זכרונם כדי למצוא את המקור.

לפני שלוש וחצי שנים כתב התסריטאי ועורך בטאון חיל-האוויר, רבי-סרן משה הדר, תסריט בשם הזהב הוא ירוק. נושא התסריט: שלושה נערי גימנסיה ההולכים לחפש

ב. ב. וואכן, אהבה לעת צרה
העמד הפועלים במצב שכיבה

אוצר של מגילות גנוזות בעבר-הירדן, נכ' נסים שם בקרב עם הבדואים. נושא סרטו של נוסבאום: ארבעה צעירים ישראלים ה' הולכים לחפש מגילות גנוזות בעבר-הירדן, מוסתבכים בהרפתקאות עם בדואים.

למען הדיוק, מלבד עיקר העלילה היו שני התסריטים שונים בפרטים רבים. בתסריטו של משה הדר היתה קיימת גם קבוצה של תלמידי גימנסיה מעבר הירדן, ההולכים אף הם לחפש את המגילות הגנוזות, מסיבתים אף הם עם הבדואים, נחלצים מהם תוך שיתוף פעולה עם הגימנסיסטים הישראליים, תוך הספה ברורה לאפשרות של חיים בשלום בין שני העמים. בעוד שבתסריטו של נוסבאום שואפת הגיבורה להעזר בכסף כדי ללמוד ריקוד בפאריס, הרי שאי חלומותיהם של נערי הגימנסיה בתסריטו של הדר הוא קניית שמלת נשף מהודרת ל' גיבורת התסריט.

כוויה בחולות. מי קדם למי? על כך לא היה כל ספק. הדר דאג עוד לפני שלוש שנים וחצי להוציא קופירייט לתסריטו באמצעות הפקדה נטריונית אצל עורך-דין. כי צד נוצרה הזהות בין שני התסריטים?

לפני שנה, כאשר החל נוסבאום בגישושו ליצירת חולות לזהים, חיפש תסריט מתאים. הוא ניפגש עם משה הדר במשרדי חברת גבע בישיבה רשמית בה נוכחו מנהל החברה, באותה ישיבה סיפר לו הדר את תסריטו. טען הדר: "נוסבאום התלהב, ביקש לקרוא את התסריט, קיבל אותו והחזירו כעבור כמה ימים. הוא הבטיח לעסוק בדבר אחר ושיחזר בגרמניה". טען נוסבאום: "הדמיון הוא מקרי. את תסריט חולות לזהים כתבתי בגרמניה לפני ששמעתי מפי הדר את תוכן התסריט של הזהב הוא ירוק. הדר קרא בפני את התסריט, אולם התסריט מעולם לא היה ברשותי".

מאחר שתסריטו של משה הדר נמצא אף הוא בשלבי הכנה להפקה קולנועית, בבימום של ה' קלס ונתן גרוס, ברור היה שאחד משני הצדדים יצטרך לותר. אין מקום לשני סרטים על אותו נושא. הדר, שטען כי תסריטו של נוסבאום הושאל מתסריטו הוא,

איים לתבוע את נוסבאום לדין, עיכב את ביצוע אימו כאשר נעשו נסיונות פשרה. דבר אחד היה ברור. חולות לזהים עשוי להיפך לחולות לזהים מאוד, ומספר אנשים עלול להיכחד בהם.

סרטים

טיפול בגאונים

רופא על פרשת דרכים (מקסים, תל-אביב: בריסניה) היא סאטירה צינית מפרי עטו של ג'ורג' ברנארד שאו על העוסקים במקצוע הרפואה, בה מוצגים הרופאים כ' אויב מספר 1 של האנושות — עדה של נאדות נפוחים, כליים חסרי-דעת ולב, השור גים בחלומות שוא. בפני חבורה מעין זו, שאחד מחבריה גילה תרופה גאונית או מטופשת נגד מחלת השחפת, הציב שאו את ההכרעה בשאלה הבאה: האם עדיפים חיו של גאון חסר-מוסר וחסר-מספן על חיו של אדם ישר הממלא את חובתו כאמונה. הגאון הוא צייר שחפץ (דירק בוגארד) הקובע לו חוקים משלו בכל מה שנוגע לכסף ולנשים. אהובתו המצועצעת היא לס' לי קרין, יפהפיה השוכנת את ליבותיהם של הרופאים, מנסה לשכנעם כי חובה להציל את חיי אהובה ולו גם במחיר חולה אחר שישיאר חסר-טיפול. אולם הרופאים, כל אחד מגימוקו הוא, מחליטים כי מוטב למ' סור את הטיפול בגאון לידיו של רופא שברור להם שיהרגו. וכך גם קורה. ביקורתו השנונה של שאו, כפי שעובדה ותוקנה בידי אנטול דה-גרניואלד ובוימה על ידי אנטוני אסקוויט, קיבלה יותר צביון של מלודרמה רומנטית, שבמקום לעורר חיוכים ורעמי צחוק, כוחסת לפעמים אף דמעות. מה שמציל אותה היא הופעת צוות מצוין של שחקנים, כולל אלסטר סים ורוברט מורלי בתפקיד הרופאים, ודירק בוגארד.

חשפנות - בעת צרה

אהבה בעת צרה (מוגרב, תל-אביב: צופת) זהו בדיוק מה שבריגיס בארדו זק' קה לו בסרט זה. היא נמצאת כאן בצרה גדולה. היא תקועה בעלילה מטושטשת, ש' אין היא מוצאת בה את ידיה ורגליה. תוך מזה היא משחקת כאן לצידו של שחקן אמן כואן גאבן. ועוד נוסף על זאת ניסה ה' במאי קלוד אוטאן (האדום והשחור) לורה, לעשות ממנה שחקנית רצינית. בריגיס ה' מסכנה — רק זכרי חסדי נעוריה יכלו לסלוח לה על הופעה עלובה שכזו.

היא משחקת כאן יצאנית קטנה המנסה לשדוד בעזרת אקדח-צעצועים ולוח מזלות המתפרסם בעתון, שען זקן, פוצעת תוך כדי רתחה את אשתו. רק כשרונותיו המשפטיים של עורך-דין זקן (ז'אן גאבן) מחלצים אותה מבילוי כמה שנים בכלא. בתמורה הופכת בריגיס לפלגשו, מנסה לשחק עמו את מש' חק-האהבה של לוליסה עם הגבר המוזקן שלה, בצורה בלתי-משכנעת לחלוטין.

זכרון אהוב. אולם תוך כדי כך אין היצאנית התמימה מסוגלת להנזר ממיסתו של סטודנט לרפואה, איש מעמד הפועלים, החי בדוחק, מחלקת את גופה בין השניים, מה שמוליד כמה קונפליקטים מגוחכים. לב' סוף היא מעדיפה את הזקן העשיר על הצעיר העני, הרה לו תוך שעמום. כאשר באחד מרגעי החרטה שלה היא נוכרת בעק' רוגות הסוציאליזם, חוזרת לחיק מעמד ה' פועלים, היא מוצאת שם את סיפוקה ואת מותה גם יחד. באותה הודמנות היא מור פיעה גם בתצוגת-הערום המחרידה ביותר שהציגה אי-פעם — חושפת את גייתה ה' מתה כשחזה מגואל בדם.

כל מי שרוצה לזכור את ב.ב. כפי שאהב לראות אותה עד עכשיו, מוטב לו שיפסח על סרט זה.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

- **איבן האיום** (גת, תל-אביב) — אחת מיצירות המופת של הקולנוע שנוצרו אי-פעם. חלקה השני של יצירתו הגדולה ביותר של סרגי איינשטיין, אודות הצאר האכזר של רוסיה במאה ה'16.
- **מלחם בצמרת** (חג, תל-אביב) — צעיר וצעם מפלס דרך לצמרת החברה דרך מ'טות נשיה. משחק נפלא של סימון סניורה.
- **זה הדרך שלי** (סמדר, ירושלים) — יצירת המופת של ז'אק טאטי על האדם בתקופה המודרנית.
- **הדורניים** (ציון, ירושלים) — הת' לבטיותיו של הורר הצרפתי האבוד בסרט של איש הגל החדש.

זה הוא זה :

תחרות תשבץ העולם הזה

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
	19		18	17		16		15
		24		23	22		21	20
	28		27		26		25	
		33		32		31	30	29
			38		37		36	35
		43	42		41		40	39
47			46		45		44	
				52	51		50	49
		58		57		56	55	54
			60					59

נסה לחבר תשבץ לפי דוגמה זו!

מערכת העולם הזה מציעה בזה לכל חובבי התשבץ בארץ להשתתף בתחרות לחיבור התשבץ הטוב ביותר. המשתתפים מתבקשים לחבר תשבץ לפי דוגמה זו, ולהמציא למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב, את השאלות והתשובות. בצירוף תצלום המחבר ופרטיו האישיים. התשבצים הזוכים יפורסמו יחד עם שמות מחבריהם ותצלומיהם.

נסה את כוחך במלאכה זו!

חליפות הדיון
כיצד איחוד

תאם

ת"א שדר' מסד'יק 19
62, 19, 13, 12 אולב'וס

ספרי צירום!
שוב הגיע משלוח חדש וגדול של ספרי צילום מטובי המומזעים! (ב' שפה הגרמנית). העתקי מסמכים במהירות. ב' סודיות ובאחריות!

פוטו-ברנר
חיפה, רחוב החלוק 31